

L'escola es defensa

La Generalitat valenciana ha intentat un “cop d'estat” a l'escola El Castell, d'Almoines (Safor). Però és un centre emblemàtic i respectat: l'intent de destituir-ne el director ha generat una mobilització social que, ara per ara, ha aturat allò que molts han denunciat com a “voluntat de depuració”. Aquí i avui, guanya la democràcia.

Colp d'estat. Cacera de bruixes. Depuració. Tots aquests qualificatius s'han sentit els darrers mesos en parlar dels fets que han sotragat una petita escola de la Safor i que han indignat i mobilitzat la comarca i més enllà.

L'escola pública El Castell és un punt emblemàtic del panorama educatiu del País Valencià des que, el curs 1978-79, va començar una aventura que l'havia de convertir en un referent consolidat. El seu director, Joan Baptista Malonda, ens resumeix en tres eixos bàsics el tarannà del centre: democràcia (“encara que és un procés que cal continuar aprenent i practicar cada dia, procurem que a l'escola hi haja sempre molta participació de l'AMPA [Associació de Mares i Pares d'Alumnes], el Consell Escolar, el Claustre... de tots els sectors”); llengua (“fa vora trenta anys que ensenyem en valencià”); i innovació educativa (ha estat –i ho continua essent– considerada exemple de renovació pedagògica). Tarannà i trajectòria li han valgut, a El Castell (fins fa uns anys, anomenada Sant Jaume), diversos reconeixements: ha rebut, per exemple, dos premis Baldiri Reixac, el Melchor Botella a la renovació pedagògica o el d'innovació pedagògica Caixa Popular. I, l'any 2005, va esdevenir la primera escola pública dels Països Catalans que ha rebut la Creu de Sant Jordi.

Una avaluació. Des de l'escola havien enviat la sol·licitud de pròrroga de l'equip directiu a les instàncies corres-

ponents de la Conselleria d'Educació. Quan va arribar la notificació de la direcció territorial de Serveis Educatius, el 4 d'abril passat, però, els va deixar atònits. La pròrroga era desestimada per “avaluació negativa”. Punt. No hi havia cap més explicació.

De seguida, un grup de representants de l'AMPA es va reunir amb l'inspector responsable de la famosa avaluació, Rubèn Malonda Moll. Jessica Gregori, presidenta de l'AMPA, resumeix la trobada: “El primer que ens va dir fou què hi fèiem, allà, si no érem l'interessat. ‘Com que no?’, li vàrem respondre: ‘Parlem dels nostres fills!’” Però Malonda Moll no els va voler donar cap dels seus suposats arguments: “Només va dir que els motius no ens interessaven.” Les mares van insistir que hi havien tingut una entrevista, mentre preparava l'informe, i que no comprenien com, de les explicacions que havia rebut, n'havia pogut interpretar res de negatiu (“És que és una escola molt especial, molt democràtica. Pensa que els estudiants de Magisteri només volen fer les pràctiques aquí. N'estem supercontents”, destaca Jessica Gregori). Però segons l'inspector, les explicacions de mares i pares pesaven un “5%” en el còmput total. I la resta? La resta, la va treure “dels tres anys anteriors”.

I aquí entra en joc el segon inspector, Jesús Marrodán Gironès. Perquè Rubèn Malonda havia estat nomenat tot just el gener d'aquest mateix 2008. I qui havia estat inspector durant precisament els darrers tres cursos havia estat Marrodán.

Dos inspectors. I per què tots dos personatges han mostrat aquesta fixació contra l'escola d'Almoines? El director fa un silenci, abans de respondre: “Els motius se m'escapen. De vegades pense que avaluant-me negativament a mi han volgut avaluar negativament l'escola i la seua línia. La veritat és que no s'entén.”

La “valoració unilateral i subjectiva” de la tasca de Joan Baptista Malonda ha tingut, segons explica l'STEPV, “una clara intencionalitat política dirigida contra el professorat i els centres més compromesos amb l'escola pública valenciana”. Des del Bloc d'Almoines també s'ha apuntat en aquest sentit, i s'han definit els inspectors Marrodán i Malondala com a “comissaris polítics” i la intervenció de la Generalitat com un “colp d'estat”, un “atac directe a l'ensenyament en valencià i a la democràcia”, darrere del qual es veu “la mà negra del PP”.

Darrere o davant. Perquè, si bé un dels inspectors, Jesús Marrodán, no llueix un currículum gaire virolat (professor d'història, ex-director del Centre de Formació, Innovació i Recursos Educatius d'Alzira), els vincles amb el PP de l'altre, Rubèn Malonda Moll, ultrapassen el camp de les meres simpaties: va esdevenir vocal de la gestora del PP nomenada a Gandia el febrer de l'any passat, arran de la crisi que va comportar la sortida del partit de qui fins aleshores n'havia estat cap, Fernando Mut (zaplanista); va formar part de la llista electoral del PP a les darreres eleccions municipals, encapçalada per Arturo Torró (campesista); va ser l'encarregat de presentar, al costat del candidat, la pàgina web que li havien preparat *ad hoc* (www.candidatopp-gandia.com)... De fet, el món virtual és un altre camp que mostra amb prou nitidesa les dèries del personatge: Malonda Moll té un domini propi (www.malonda.eu) des d'on es pot accedir a més dominis dissenyats i gestionats per ell mateix (per exemple, ciberpolitica.net) on s'inclou, per exemple, un visible enllaç que, amb el nom de “Rompe con Zapatero” (no cal dir que tots els

continguts són en castellà), envia el navegant a un vídeo de la darrera campanya a les eleccions estatals en contra de l'assignatura d'educació per a la ciutadania. També hi ha els corresponents enllaços a la ja citada pàgina del "ppgandia" o a un "candidatopp" que permet de mostrar preferències al congrés partidista que s'ha celebrat aquest cap de setmana i votar-hi per Rajoy, Gallardón o Aguirre.

Val a dir que, tal com denunciava en un comunicat el Bloc d'Almoines, Ruben Malonda "és inspector a dit, ja que no ha passat les oposicions". De fet, el nomenament dels inspectors d'educació ha estat qüestionat repetidament pels sindicats: l'any passat feien públic que "sense concurs de mèrits ni oposició pública", en cosa de deu anys, "dels 134 inspectors autonòmics que componen la plantilla, 86 han estat seleccionats a dit en comissió de servei". No cal dir que, com apuntaven els sindicats STEPV i CCOO, la majoria dels triats responen a un "perfil de persones vinculades al PP".

2.500 signatures. "S'han equivocat de comarca, d'escola i de persona." Amb aquesta claredat explicava una veïna de Gandia el sentiment que ha recorregut tota la comarca en saber l'intent d'apartar Joan Baptista Malonda de la direcció d'El Castell. Perquè la incredulitat inicial va deixar pas de seguida a un vinga som-hi col·lectiu: l'adopció de mesures va ser immediata. I ha donat els seus fruits.

Possiblement el fet que més gràficament il·lustra aquesta mobilització són les 2.500 signatures de suport a la comunitat educativa de l'escola d'Almoines que va aplegar l'AMPA en tot just deu dies i que el 9 de juny passat presentaven a la Conselleria d'Educació. El director d'El Castell es confessa emocionat per les mostres d'estima i de suport que els han arribat de tot arreu: "Personalment i per a l'escola ha estat molt gratificant. Hem rebut moltes adhesions de gent, d'entitats i d'escoles que valorem molt. Ens sentim molt dignes i satisfets."

I és que hi ha hagut pronunciaments del Col·lectiu de Mestres de la Safor i de l'Escola d'Estiu del País Valencià Marina-Safor; dels sindicats Anpe, CSIF, CCOO, UGT, CGT i STEPV (que havia anunciat mobilitzacions en cas que l'ad-

FRAN GIL

L'escola pública El Castell, d'Almoines, és un referent pedagògic reconegut.

ministració no rectificqués); la Coordinadora Safor-Valldigna pel Valencià; la Federació Escola Valenciana; el Bloc...

En tots els pronunciaments, val a dir-ho, a més del suport al director, a l'escola i al seu model educatiu, hi ha una alerta quant a les conseqüències de l'actual legislació sobre l'elecció i la pròrroga de les direccions de les escoles públiques. El Col·lectiu de Mestres de la Safor i l'Escola d'Estiu, per exemple, en reclama directament la derogació, per a elaborar tot seguit una "legislació que afavoresca la democràcia i la participació de tots els sectors implicats en l'educació". Perquè, segons ens explica Joaquima Barba, de l'STEPV, l'ordre de l'octubre passat que regula la renovació dels equips directius "no estableix sota

quins punts s'avalua i ho deixa tot, a més, tan sols a criteri de l'inspector. No es té en compte l'opinió del centre, dels pares i mares, del consell escolar... de ningú". I continua: "No sabem què pretenien, amb aquesta ordre. Ara, amb l'exemple del director d'Almoines, ho hem vist: és allò de 'si no segueix la línia que jo vull, l'elimine'".

La defensa de la participació democràtica ha estat, de fet, un dels pilars de la mobilització. Joan Baptista Malonda mateix explica que la preocupació bàsica que defineix el cas és "el fet d'haver posat en qüestió la democràcia". Perquè el cas d'Almoines s'ha pogut aturar: una resolució de la conselleria ha anul·lat finalment l'"avaluació negativa" dels inspectors i ara l'escola roman pendent d'una nova avaluació que hauria d'arribar a final d'aquest mes. Però, recorda de seguida el director d'El Castell, "el curs que ve pot passar el mateix en una altra escola".

Al capdavant, es tracta de defensar un model educatiu públic propi, participatiu, democràtic i reeixit.

"Hem rebut suport de gent i entitats que valorem molt. Ens sentim molt dignes i satisfets"

Núria Cadenes